

Energie Coöperatie Westerveld U.A.

Diever, 8 december 2020

Deze notitie is ingediend in het kader van de door de overheid opengestelde internet consultatie over de Postcoderoossubsidieregeling

Kopie per e-mail aan de Tweede Kamerleden:

Mw. Agnes Mulder (agnes.mulder@tweedekamer.nl)

Hr. Steven van Weyenberg (s.vweyenberg@tweedekamer.nl)

Kopie aan Energie Samen Siward Somer (siward.zomer@energiesamen.nu)

Kopie aan DrentseKei (info@drentsekei.nl)

Betreft: Consultatie Postcoderoossubsidieregeling.

Hierbij geven wij feedback en commentaar op de postcoderegelingen zoals die ontwikkeld worden door de overheid. Dit commentaar is ingegeven door onze eerdere ervaringen om voor de gemeente Westerveld het eerste postcoderoos project met zonnepanelen te realiseren.

1. Vaststelling van het postcoderoosgebied.

Tabel 1 ¹⁾ laat zien dat de gemeente Westerveld (Drenthe) 21 postcodegebieden heeft met in totaal 8495 woningen. Een aantal postcodegebieden is (zeer) klein, gemeten in inwoner-aantal, en is omgeven door natuurgebied of andere dunbevolkte postcodegebieden. Bij het vaststellen van de postcodegebieden voor mogelijke projecten in Westerveld blijkt dat zulke kleine gebieden praktisch gezien geheel niet aan bod komen voor deelname aan postcoderoosprojecten in onze gemeente. Ook blijkt uit tabel 1 dat het grootst mogelijke postcodegebied in totaal 4565 woningen omvat. De andere mogelijke postcoderoosgebieden zijn kleiner.

Ter vergelijking: kijken we in tabel 2 naar de gemeente Assen waar de energie coöperatie een aansluitend postcoderoosgebied kan vormen met meer dan 33.000 woningen. Inspectie van postcodegebieden op kaarten van Arcgis bevestigen dat dit een algemeen beeld is en niet specifiek voor onze gemeente.

Postcoderoosgebieden in Nederland vastgesteld volgens de bestaande regeling, kunnen kennelijk heel verschillende aantallen woningen omvatten. Uiteraard

¹ Voor de gegevens in deze notitie is gebruik gemaakt van Arcgis.com kaarten en gegevensbestanden en van AlleCijfers.nl

reflecteert dit op de kans dat voldoende deelnemers gevonden kunnen worden om een PCR-project op te zetten. Voor ons project waren er juist voldoende inschrijvingen voor de RVT, maar zijn er bij de uiteindelijke vaststelling van het PCR-gebied voor het project verscheidene belangstellenden afgewezen omdat ze woonden in kleine postcode gebieden buiten de 'roos'.

Ons voorstel is dat de regeling voor het bepalen van een postcoderoos gebied wordt aangepast namelijk:

De bestaande regeling, echter als daarbij minder dan 20 duizend woningen worden omvat, dan mag het postcoderoos gebied uitgebreid worden met aansluitende postcodegebieden tot dat dit aantal woningen wordt bereikt. Een gemeentegrens speelt hierin geen rol.

Het precieze getal van de "twintigduizend" zou ons inziens het beste zo gekozen kunnen worden dat kleine gemeenten geheel in een postcoderoosgebied kunnen vallen.² Het effect van dit voorstel is dat bewoners in Nederland en de organiserende coöperaties meer gelijke kansen hebben op dit punt.

2. De subsidie regeling – gelimiteerde deelname 5 kWp (vijfduizend Watt piek)

Ervaring leert dat potentiële deelnemers een afweging maken van de investering ten opzichte van de baten die voortvloeien uit het project, ook al is duurzaamheid altijd een belangrijke overweging. Deze baten volgen uit de opgewekte stroom in kWh (kiloWattuur) per jaar. Ook de verkoopopbrengst van stroom en de subsidie zijn op de opwek in kWh gebaseerd.

Bij de te beëindigen Regeling Verlaagd Tarief was de deelname gemaximeerd op 10 duizend kWh per jaar, per deelnemer. De overgang naar 5 kWp komt schijnbaar en ruwweg neer op een halvering van de deelname; het benodigde aantal deelnemers wordt dus verdubbeld. Afgezien van de volgende punten is een toename van het aantal benodigde deelnemers niet erg handig voor coöperaties die van een geplande RVT met voldoende deelname overschakelen op de subsidieregeling (zoals beoogd door de overheid). Het effect is echter groter zoals we zien in het volgende:

- (i) De Wp staat uiteraard voor de geïnstalleerde capaciteit, dat wil zeggen dat we aannemen dat de initiële geïnstalleerde capaciteit wordt bedoeld. Deze capaciteit loopt door degradatie van de panelen met ca. 0,9% per jaar terug, dwz tot ca. 88% in 15 jaar en tot ca. 84% in 20 jaar. De projectopbrengsten en ook de baten voor de deelnemers, uitgedrukt in kWh lopen dus terug. De effectieve tijdsgemiddelde maximering voor een 20 jaar durend project is dus geen 5 kWp maar ca 4,6 kWp.

² Getuige honderden namen van duurzame energie coöperaties in Nederland werken deze binnen het kader en in samenwerking met een gemeente. Grensoverschrijding voor deelname kan in individuele gevallen een oplossing bieden maar concurrerende werving in de buurgemeente zien we als ongepast en een gevaar voor de samenwerking tussen coöperaties die we juist willen bevorderen (samen met de koepel energie coöperaties).

- (ii) PV projecten hebben het nadeel dat ze een piekopbrengst hebben op tijden van de dag en in perioden van het jaar waarbij er de minste vraag naar stroom is. Verder blijkt dat projecten op een maximale kleinverbruikersaansluiting (3x80 Amp), ³) met een initiële opwek van ca 50,000 kWh per jaar, uitermate marginaal zijn, met name door de sterk gestegen verzekeringspremies ⁴). In feite zijn terugverdientijden van 12 – 14 jaar aan de orde, afhankelijk van het geheel van de exploitatiekosten. Daarbij wordt opgemerkt dat in het gebied Drenthe/Overijssel door netwerk capaciteitsproblemen een grotere aansluiting dan 3x80 Amp niet verkrijgbaar is of bijzondere maatregelen vereist door de netbeheerder waarvoor de benodigde tijd niet valt vast te leggen. Deze problemen worden deels ondervangen als in een project meer Wp wordt geïnstalleerd (meer panelen) in combinatie met het aftoppen van de piek van de opwek. Uit optimalisatie berekeningen blijkt de door ‘aftopping’ verloren piek-opwek kleiner dan de toename van opwek in de niet-piek tijden. Daarmee wordt de opwek beter gespreid over de tijd en beter afgestemd op de vraag. Bovendien dalen de vaste exploitatiekosten per kWh zodat marginale projecten mogelijk haalbaar worden. Maar..... de opgewekte stroom in kWh per geïnstalleerde kWp daalt natuurlijk wel. De daling is afhankelijk van de configuratie van de opstelling en de extra geïnstalleerde capaciteit. Typisch is een daling van 0,9 kWh per jaar per Wp naar een factor 0,7 kWh per jaar (dit varieert per project). Hiermee wordt de deelname uitgedrukt in kWh per jaar verkleind met ca 25%, een verdere daling t.o.v. punt i) hierboven.
- (iii) PV projecten met dezelfde capaciteit in WP produceren verschillend afhankelijk van de beschikbare grootte, dakconfiguratie en gerelateerde beperkingen ten opzichte van een optimale opstelling. Ook de geografische locatie maakt hierin een verschil door een verschillend aantal zonuren. Dus ook om deze reden is er – over projecten in het land - geen consistentie tussen geïnstalleerde capaciteit in Wp en de opgewekte stroom in kWh per jaar.
- (iv) Voor ons gebied (Drenthe) met veel vrijstaande woningen geldt dat bij gebruik van een warmtepomp en ook een elektrische auto het stroomverbruik al snel komt op 10 duizend kWh per jaar of meer ⁵).

Door de verscheidene bovengenoemde factoren kan een deelnemer in een postcoderoosproject met de gestelde maximering op 5 kWp, gemiddeld over 15 jaar beperkt worden tot 3 duizend kWh voor betreffende projectdeelname.

³ Een aanvraag voor grotere capaciteit dan 3x80 Amp, waar SDE-subsidie voor toegewezen was, werd ons geweigerd. EC DuurzaamAssen rapporteert dat zij mogelijk enkele jaren moeten wachten op aanpassingen in het net t.b.v. een groot project (40 000 panelen).

⁴ Sinds het 3de kwartaal 2020 hebben wij prijsopgaven voor verzekeringen van ons PV-project ontvangen die 3- 4 keer hoger uitvallen dan volgens gegevens van collega coöperaties voor bestaande projecten. Daarbij komen nieuwe duurdere opstart en periodieke inspectiekosten.

⁵ In buitengebieden met verspreid liggende woningen zijn warmtenetten vrijwel niet toe te passen, maar er is volop ruimte voor warmtepompinstallaties al of niet met gebruik van aardwarmte.

Wij concluderen uit bovenstaande dat de deelname maximering in kWp op ongelukkige en niet proportionele wijze tot verschillende kansen en beloningen voor deelnemers in postcoderoosprojecten in het land zal leiden.

Tevens concluderden we dat de deelname-maximering uitgedrukt in Wp ongewenste bij-effecten heeft en dat de hoeveelheid van 5 kWp niet in verhouding staat tot de verduurzaming van woning en auto, zoals die door de overheid gepropageerd wordt in het subsidiebeleid.

De mogelijkheid van stapelen van deelnamen kan een oplossing zijn om de deelname in kWh te vergroten tot het eigen verbruik. Maar het werkt ontmoedigend om als uitgangspunt te nemen dat deelnemers lid moeten worden van verscheidene projecten, elk met deelname in beheer, vergaderingen en verantwoordelijkheden en administratieve besognes om zo aan een deelname omvang (in kWh) te komen die overeenkomt met het verbruik.

Ons voorstel is de deelname maximering te laten bij de 10 duizend kWh per jaar.

Bovenstaande twee commentaren op de regelingen hebben gemeen dat afhankelijk van omstandigheden een deel van de burgers niet mee kan doen aan postcoderoosprojecten terwijl bij een gunstige combinatie van omstandigheden andere burgers deze projecten succesvol kunnen opzetten en exploiteren. Wij vinden dat burgers, in overeenstemming met het gelijkheidsbeginsel, dezelfde kansen dienen te hebben in de voordelen van de subsidiëring van duurzame projecten.

Wij hopen dat bovenstaande tot aanpassingen in de regelingen zal leiden zodat we ons eerste PV project voor de gemeente Westerveld kunnen realiseren.

Ter overweging: we zouden graag zien dat de duurzame euforie niet eenzijdig gecommuniceerd wordt aan de hand van de succesvolle projecten. Een evaluatie van de afgeketste projecten zou ons inziens transparant zijn en structureel bij kunnen dragen in de inzichten over de doelmatigheid van de regelingen.

Met vriendelijke groet,
Namens de Energie Coöperatie Westerveld
Ir Evert Blomsma

Bijlage : Tabellen postcoderoosgebied.

Tabel 1 Aantallen woningen voor alle mogelijke Postcoderoos projecten in Westerveld

Postcode	Postcode gebied	Woningen	Centrum van mogelijke Postcoderoos gebieden binnen de gemeente Westerveld							
			Diever	Wittelte	Uffelte	Vledder	Wapse	Wapserveen	Dwingeloo	
1	7981	Diever	1155	1155	1155			1155		1155
2	7983	Wapse	250	250	250	250	250		250	
3	7984	Dieverbrug	15	15	15					15
4	7985	Geeuwenbrug	65	65						65
5	7986	Wittelte	90	90	90	90		90	90	90
6	7991	Dwingeloo	1865	1865	1865	1865				1865
7	8381	Vledder	915				915	915	915	
8	8382	Frederiksoord	140				140		140	
9	8383	Nijensleek	195						195	
10	8384	Wilhelminaoord	415				415			
11	8385	Vledderveen	170				170			
12	8386	Doldersum	25				25	25		
13	8387	Boschoord	10				10			
14	8437	Zorgvlied	90							
15	8351	Wapserveen	335		335	335	335	335		
16	7971	Havelte	1715			1715			1715	
17	7973	Darp	310			310			310	
18	7974	Havelterberg	80							
19	7075	Uffelte	600		600				600	600
20	8439	Oude Willem	10	10				10		
21	8438	Wateren	45							

Gemeente Westerveld Totaal 8495 3450 4310 4565 2260 2780 4215 3790

<<<<<< Maximale woning aantallen voor PCR projecten in Westerveld >>>>>>

Table 2 Het postcoderoosgebied Assen

Assen	PCRoos
9401	3870
9402	4370
9403	5870
9404	5635
9405	2545
9406	4710
9407	2850
9408	3334
9487	40
9489	10
33234	<<<<<<

Vergelijk elk van de PCR mogelijkheden in Westerveld met het centrale Postcoderoosgebied in Assen

<<<<<< Dit is één postcoderoosgebied